

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu Mgr. Milana Procházky a soudců JUDr. Viktora Kučery a JUDr. Petra Polácha v právní věci žalobkyně M. K., proti žalovanému Krajskému úřadu Jihomoravského kraje se sídlem v Brně, Žerotínovo nám. 3/5, v řízení o ochraně před nezákonným zásahem, pokynem nebo donucením správního orgánu

t a k t o :

- I. Žaloba ze dne 3. 7. 2014 **s e z a m í t á .**
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

I.

Vymezení věci

Žalobou ze dne 3. 7. 2014 se žalobkyně domáhala, aby soud určil, že žalovaný sdělením ze dne 7. 5. 2014, č. j. JMK 49537/2014, sp. zn. S-JMK 49537/2014/OZ-Kas, nezákonně zasáhl do práv žalobkyně na ochranu soukromého a rodinného života; žalobkyně se kromě určení, že zásah byl nezákonný, domáhala též ochrany proti němu.

II. Obsah žaloby

V návrhu na zahájení řízení žalobkyně uvedla, že je podruhé těhotná, těhotenství probíhá bez zdravotních komplikací. Žalobkyně si přeje porodit ve vlastním sociálním prostředí, přičemž pro takovýto porod se rozhodla na základě vědeckých poznatků a osobních zkušeností z předchozího porodu (kromě medicínské je stejně důležitá i psychologická a sociální dimenze porodu a průběh porodu ovlivňuje psychický stav ženy i dítěte do budoucna). Žalobkyně dále uvedla podrobnější odůvodnění jejího názoru na porod ve vlastním sociálním prostředí. Péči v nemocnici žalobkyně neodmítá zcela a v případě zdravotních komplikací se nebrání včasnému převodu do nemocnice. Plánuje do budoucna více dětí, a proto očekává, že toto těhotenství není její poslední. Žalobkyně by při porodu ve vlastním sociálním prostředí ráda využila služeb porodní asistentky, oslovila proto porodní asistentku J. R. s žádostí, aby asistovala při domácím porodu. Asistentka žalobkyni informovala, že by jí péči ráda poskytla, domnívá se, že je oprávněná vést fyziologické porody ve vlastním sociálním prostředí rodičky, neboť má oprávnění k výkonu povolání bez odborného dohledu v oboru porodní asistentka podle zákona č. 96/2004 Sb., o podmínkách získávání a uznávání způsobilosti k výkonu nelékařských zdravotnických povolání a k výkonu činností souvisejících s poskytováním zdravotní péče a o změně některých souvisejících zákonů (dále jen „zákon o nelékařských zdravotnických povoláních“) a rovněž má na základě rozhodnutí žalovaného platnou registraci nestátního zdravotnického zařízení, které ji opravňuje k poskytování zdravotní péče pro druh poskytované zdravotní péče porodní asistentka v rozsahu kontaktní pracoviště ošetrovatelské péče v gynekologii a porodní asistenci ve formě domácí péče. Přesto porodní asistentka žalobkyni asistenci u porodu doma odmítla poskytnout s odůvodněním, že podle stanoviska žalovaného nedisponuje oprávněním k vedení porodů ve vlastním sociálním prostředí a má obavu ze sankcí ze strany žalovaného. Žalobkyně se snažila zajistit si legální péči porodní asistentky u porodu ve vlastním sociálním prostředí. Proto dne 24. 4. 2014 podala žádost podle zákona č. 106/1999 Sb. o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o svobodném přístupu k informacím“) a žádala o poskytnutí těchto informací: 1. o seznam soukromých porodních asistentek, které jsou v oblasti Jihomoravského kraje oprávněny vést porody ve vlastním sociálním prostředí rodičky (tj. v domácím prostředí), 2. o sdělení, zda porodní asistentce, jejíž péči bude využívat, hrozí sankce za asistenci při porodu ve vlastním sociálním prostředí dle zákona č. 372/2011 Sb., o zdravotních službách a podmínkách jejich poskytování (dále jen zákon o zdravotních službách) či jiných zákonů, 3. o sdělení, zda porodní asistentce, jejíž péči bude využívat, hrozí sankce za asistenci při porodu ve vlastním sociálním prostředí dle zákona o zdravotních službách v případě, že odmítá zdravotní péči při porodu ve zdravotnickém zařízení a bylo o tom pořízeno prohlášení o odmítnutí zdravotního výkonu a toto prohlášení je založeno ve zdravotnické dokumentaci, která je o ní vedeno u porodní asistentky, čímž by byly splněny náležitosti tzv. informovaného souhlasu respektive odmítnutí zdravotního výkonu (tzv. negativní revers) dle zákona o zdravotních službách, 4. o právní výklad slova „POROD“ v § 5 odst. 2 písm. g) zákona o zdravotních službách (viz zákonná definice ošetrovatelské péče), 5. o sdělení, kde je v zákoně o zdravotních službách či jiném zákoně výslovně uvedeno, že je nutné fyziologické procesy při porodu ošetřovat ve zdravotnických zařízeních, respektive kde je v zákoně výslovně uvedeno, že ošetrovatelskou péči u fyziologických procesů při porodu nelze poskytovat v rámci domácí péče, 6. o sdělení,

jaká kritéria musí splňovat byt, aby v něm mohla řádně registrovaná porodní asistentka v ČR či z jiné země Evropské unie vést fyziologický porod ve vlastním sociálním prostředí (žalobkyně dále žádala o právní výklad vyhlášky 92/2012 Sb. (viz příloha č. 2, bod I.B 2.11.2), zda její domácnost musí splňovat následující kritéria: „Zřizuje se místnost pro vedení porodu, místnost pro péči o ženu a novorozence po porodu a sprcha. Místnost pro vedení porodu musí mít minimální plochu 15 m², podlahy, stěny a stropy musí být odolné proti poškození při pravidelném čištění a mytí a dezinfekci. Místnost pro péči o ženu a novorozence po porodu musí mít minimální plochu na 1 lůžko 5m², minimální plocha místnosti činí 8 m²“), 7. o právní výklad článku 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a svobod, co se týče práva na svobodnou volbu místa porodu.

Žalovaný poskytl žalobkyni informace svým sdělením ze dne 7. 5. 2014, č. j. JMK 49537/2014, sp. zn. S-JMK 49537/2014/OZ-Kas. Žalobkyni nebyla předmětná písemnost doručena dříve, než 8. 5. 2014 a teprve dnem doručení se žalobkyně dozvěděla o nezákonném zásahu žalovaného – podle ust. § 84 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb. soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s.ř.s.“) musí žaloba být podána do dvou měsíců ode dne, kdy se žalobce dozvěděl o nezákonném zásahu – žaloba byla tedy podána včas. Shora citovaným sdělením žalovaný informoval žalobkyni, že žádná z porodních asistentek registrovaných žalovaným není na základě svého oprávnění k poskytování zdravotních služeb, ani registrace nestátního zdravotnického zařízení oprávněna k vedení fyziologických porodů mimo zdravotnické zařízení. Žalovaný dále informoval žalobkyni, že žádost o poskytnutí informací uvedených pod body 2 – 7 odmítl s odkazem na § 2 odst. 4 ve spojení s § 15 odst. 1 zákona o svobodném přístupu k informacím.

V návrhu na zahájení řízení žalobkyně uvedla dále podrobné argumenty, na jejichž základě má za to, že ji žalovaný zkrátil na jejích právech a brání jí zajistit si odbornou zdravotní péči při porodu ve vlastním sociálním prostředí – došlo k porušení soukromého a rodinného života žalobkyně a k porušení jejího práva na volbu poskytovatele zdravotních služeb. Žalovaný je nadán rozsáhlými pravomocemi při výkonu státní správy na úseku zdravotnictví, rozhoduje rovněž o vydání oprávnění k poskytování zdravotních služeb nestátnímu zdravotnickému zařízení – porodní asistentce při udělení registrace nestátnímu zdravotnickému zařízení rovněž stanoví druh a rozsah poskytované péče. Mezi nejvýznamnější pravomoci žalovaného patří oprávnění rozhodovat o správních deliktech podle zákona o zdravotních službách a udělovat za porušení tohoto zákona pokuty. Žalovaný deklaroval připravenost udělovat porodním asistentkám asistujícím u fyziologického porodu ve vlastním sociálním prostředí rodičky pokuty, ty mohou dosáhnout až likvidační výše 1 mil. Kč. Obavy z možného postihu za správní delikt jsou hlavním důvodem, proč porodní asistentky odmítají asistovat rodičkám při domácím porodu. Činností žalovaného došlo k nezákonnému zásahu do osobnostních práv žalobkyně. Interpretační a aplikační praxe žalovaného, kterou projevil vůči žalobkyni svým sdělením ze dne 7. 5. 2014, č. j. JMK 49537/2014, sp. zn. S-JMK 49537/2014/OZ-Kas, reálně zabraňuje žalobkyni využít péče porodní asistentky jako kvalifikovaného zdravotníka při porodu ve vlastním sociálním prostředí. Žalobkyně dále podrobněji rozvedla argumentaci týkající se porušování jejího práva na ochranu soukromého života. Pokud by soud dospěl k právnímu názoru, že porod ve vlastním sociálním prostředí rodičky neumožňuje zákon č. 372/2011 Sb. o zdravotních službách, či jeho jednotlivá ustanovení, čímž by tento zákon porušoval základní lidské právo na ochranu soukromého a rodinného života ve smyslu čl. 8

Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod, pak žalobkyně žádala, aby soud řízení přerušil a podal u Ústavního soudu návrh na zrušení tohoto zákona nebo jeho jednotlivého ustanovení.

III.

Vyjádření žalovaného

V písemném vyjádření k žalobě žalovaný uvedl, že odpověď na žádost o poskytnutí informace nemůže splňovat podmínky ust. § 82 s.ř.s., neboť odpověď nelze považovat za nezákonný zásah správního orgánu. Především zde chybí přímá vynutitelnost či pohrůžka tohoto vynucení. Žalovaný poukázal na judikaturu Nejvyššího správního soudu týkající se podmínek pro poskytnutí ochrany v řízeních podle dílu 3, hlavy II s.ř.s. Odpověď na dotaz, jenž je předmětem žaloby, nemá ani apelativní, nýbrž pouze informativní charakter. Žalovaný postupoval v souladu se zákonem, jak též podrobně rozebral. Jelikož se nejedná o zásah správního orgánu v širším smyslu (žalobkyně tímto aktem nebyla nikterak vázána a akt postrádá přímou vynutitelnost), nejsou a nemohou být splněny ani další podmínky vyplývající z judikatury Nejvyššího správního soudu. Žaloba podle ust. § 82 s.ř.s. proti tvrzenému nezákonnému zásahu směřuje pouze k obcházení zákona. Za situace, kdy žalobkyně nesouhlasí s postojem žalovaného ve věci správnosti poskytnuté informace, nemůže podat správní žalobu, neboť zákon o svobodném přístupu k informacím disponuje vlastními opravnými prostředky – stížností na postup při vyřizování žádosti o informace podle ust. § 16a (v případě poskytnutých informací), resp. možností odvolat se do rozhodnutí podle ust. § 16, jímž byla její žádost částečně odmítnuta. Možnost využití řádných opravných prostředků v režimu zákona o svobodném přístupu k informacím žalobkyně nevyužila. Pokud je žalobkyně přesvědčena, že informace poskytnutá žalovaným byla nesprávná, popř. nepravdivá, je tuto situaci nutno posoudit tak, jakoby informace nebyla žalovaným vůbec poskytnuta. Žalobkyně se proto měla bránit stížností podle ust. § 16a citovaného zákona. S ohledem na subsidiární charakter žaloby považuje žalovaný podanou žalobu za nepřípustnou. Žalovaný dále podrobně argumentoval oproti názoru žalobkyně, že jeho postup nebyl souladný se zákonem, resp. s evropskými předpisy a se základními právy žalobkyně.

IV.

Replika žalobkyně

V replice ze dne 5. 9. 2014 žalobkyně uvedla, že žalobou nenapadá rozhodnutí žalovaného, kterým bylo rozhodnuto o odmítnutí její žádosti o poskytnutí informace v rozsahu bodu 2 – 7; žalobkyně nechtěla a nepodala proti tomuto rozhodnutí odvolání a žaloba se tohoto rozhodnutí vůbec nedotýká. Návrhem na zahájení řízení žalobkyně žaluje nezákonný zásah žalovaného, který vůči ní projevil sdělením ze dne 7. 5. 2014, č. j. JMK 49537/2014, sp. zn. S-JMK 49537/2014/OZ-Kas, které má formu běžného přípisu, nemá náležitosti rozhodnutí. Žalobkyně nepochybně, že jí byla informace poskytnuta a že žalovaný jí jednoznačně odpověděl, nenamítá nic proti průběhu správního řízení o poskytnutí informace. Žalobkyně je přesvědčena, že správní řízení o poskytnutí informace proběhlo procesně i fakticky v pořádku. Proti tomuto pouhému přípisu si tedy žalobkyně nemohla podat odvolání ve smyslu ust. § 16 zákona o svobodném přístupu k informacím. Navíc uvedený přípis neobsahoval žádné poučení o opravných prostředcích. Vzhledem k tomu, že žalobkyně s přípisem obdržela i

rozhodnutí o odmítnutí poskytnout jí informaci, předpokládala, že pokud by měla napadat i samotný přípis, kterým jí byla poskytnuta informace, žalovaný by ji rovněž poučil o opravných prostředcích. Žalobkyně a priori očekává, že informace poskytnutá žalovaným bude pravdivá, nemá jak ověřovat pravdivost tvrzení žalovaného, neboť nezná obsah registrací a oprávnění jednotlivých porodních asistentek. Zákon o svobodném přístupu k informacím věcný přezkum obsahu odpovědí na žádosti podané u povinných subjektů neupravuje. Žalobkyně proto nemohla využít postup podle ust. § 16 citovaného zákona. Žalobkyně považuje předmětné sdělení za závazný pokyn nežádat zajištění zdravotní péče při porodu ve vlastním sociálním prostředí od žádné porodní asistentky registrované v Jihomoravském kraji. Jelikož žalobkyně považuje názor žalovaného za nezákonný, nicméně závazný, cítí se být zbavena svobody volby místa a prostředí pro svůj porod. Žalobkyně spatřuje v jednání žalovaného hrozbu (donucení) v tom, že bude muset porodit v nemocnici, aby se jí dostalo zdravotní péče. Žalobkyně dále uvedla podrobnou argumentaci jíž nesouhlasila s právním výkladem žalovaného týkajícího se jeho názoru na správnost zvoleného postupu.

V.

Právní hodnocení soudu

Soud se nejprve zabýval dostatkem aktivní a pasivní legitimace ve smyslu ust. § 82 a 83 s.ř.s. a dodržením lhůty pro podání žaloby (§ 84 s.ř.s.); teprve v případě dostatku aktivní a pasivní legitimace a dodržení lhůty se může soud zabývat dalšími podmínkami řízení o žalobě vyplývajících z ust. § 82 s.ř.s.

Aktivní legitimace podle ust. § 82 s.ř.s. svědčí každému, kdo tvrdí, že byl přímo zkrácen na svých právech zásahem správního orgánu. Určující skutečností pro vyslovení závěru o existenci aktivní legitimace na straně žalobce je tedy fakt přímého zkrácení na právech zásahem správního orgánu, nikoliv skutečnost, že k přímému zásahu do práv žalobce skutečně došlo (to je již otázkou pro posouzení žaloby v meritu). Tato podmínka řízení je splněna, neboť takové tvrzení je součástí podané žaloby.

Pokud jde o legitimaci pasivní, ust. § 83 s.ř.s. stanoví, že žalovaným je nesprávný orgán, který podle žalobního tvrzení provedl zásah. O identifikaci žalovaného není v souzené věci sporu. Spornou není ani skutečnost, že jde o správní orgán. I tato podmínka řízení je splněna.

Pokud jde o podmínku včasnosti žaloby, vyplývající z ust. § 84 odst. 1 s.ř.s., je i tato splněna. Žaloba byla totiž podána ve lhůtě dvou měsíců ode dne 8. 5. 2014, kdy byla žalobkyně uvědoměna o jí tvrzeném nezákonném zásahu. Žalobkyně se podanou žalobou domáhá jednak určení, že zásah byl nezákonný (návrh žalobního petitu pod bodem I.) a dále se domáhá ochrany proti němu (návrh pod bodem II. petitu žaloby).

Podle ust. § 82 s.ř.s. platí, že každý, kdo tvrdí, že byl přímo zkrácen na svých právech nezákonným zásahem, pokynem nebo donucením (dále jen „zásah“) správního orgánu, který není rozhodnutím, a byl zaměřen přímo proti němu, nebo v jeho důsledku bylo proti němu přímo zasaženo, může se žalobou domáhat ochrany proti němu, nebo určení toho, že zásah byl nezákonný.

Pokud jde o samotný zásah ve smyslu posledně citovaného ustanovení s.ř.s., pak jej žalobkyně zcela nepochybně označila jako sdělení žalovaného ze dne 7. 5. 2014, č. j. JMK 49537/2014, sp. zn. S-JMK 49537/2014/OZ-Kas; podle pro soud závazného návrhu žalobního petitu se žalobkyně domáhá určení, že žalovaný předmětným sdělením nezákonně zasáhl do práv žalobkyně na ochranu soukromého a rodinného života.

Řízení podle ust. § 82 a násl. směřuje k poskytnutí ochrany v případech, kdy správní orgán zasáhne do práv určité osoby způsobem neumožňujícím využití jiných prostředků obrany, např. žaloby proti nezákonnému rozhodnutí. Soud se dále zabýval otázkou, zda předmětné sdělení, o němž žalobkyně tvrdí, že jím bylo nezákonně zasaženo do jejích práv na ochranu soukromého rodinného života (viz návrh žalobního petitu pod bodem I.) není rozhodnutím ve smyslu ust. § 65 a násl. s.ř.s., neboť v případech, kdy je vedeno řízení, jehož výsledkem je vydání rozhodnutí, je vyloučeno, aby se adresát rozhodnutí domáhal ochrany žalobou postupem podle ust. § 82 a násl. s.ř.s. Ochrana před nezákonným zásahem má subsidiární povahu, nejedná se o alternativní zákonem danou rovnocennou možnost domáhat se ochrany veřejných subjektivních práv. Možnost podat žalobu proti nezákonnému zásahu nastupuje tehdy, až není možná ochrana jinými právními prostředky, včetně žaloby proti rozhodnutí (viz např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 1. 2012, č. j. 1 Aps 4/2011-80).

Předmětné sdělení je třeba považovat z pohledu zákona o svobodném přístupu k informacím o vyhovění části žádosti žalobkyně o informace; konkrétně žalobkyně žádala mj. pod bodem 1. své žádosti poskytnout seznam soukromých porodních asistentek, které jsou v oblasti Jihomoravského kraje oprávněny vést porody ve vlastním sociálním prostředí rodičky (tj. v domácím prostředí). Uvedeným sdělením jí žalovaný poskytl k této části žádosti následující informaci: „K Vaší žádosti o sdělení seznamu porodních asistentek Vám sděluji, že žádná z porodních asistentek registrovaným Krajským úřadem Jihomoravského kraje, odborem zdravotnictví, není na základě svého oprávnění k poskytování zdravotních služeb, ani registrace nestátního zdravotnického zařízení podle předchozích právních předpisů oprávněna k vedení fyziologických porodů mimo zdravotnické zařízení.“

O zbývající části žádosti žalobkyně bylo rozhodnuto shora již citovaným rozhodnutím žalovaného ze dne 7. 5. 2014, č. j. JMK 54070/2014, Sp. zn.: S-JMK 49537/2011 OZ-Kas – jedná se o rozhodnutí ve smyslu ust. § 15 odst. 1 zákona o svobodném přístupu k informacím, podle něhož platí, že pokud povinný objekt žádosti, byť i jen zčásti nevyhoví, vydá ve lhůtě pro vyřízení žádosti rozhodnutí o odmítnutí žádosti, popř. o odmítnutí části žádosti, s výjimkou případů, kdy se žádost odloží; v uvedeném případě se tedy jedná o rozhodnutí o odmítnutí části žádosti.

Sdělení, kterým byla žalobkyni poskytnuta jedna z požadovaných informací, nelze označit za rozhodnutí ve smyslu ust. § 65 odst. 1 s.ř.s. (podle něhož platí, že kdo tvrdí, že byl na svých právech zkrácen přímo nebo v důsledku porušení svých práv v předcházejícím řízení úkonem správního orgánu, jímž se zakládají, mění, ruší nebo závazně určují jeho práva nebo povinnosti, může se žalobou domáhat zrušení takového rozhodnutí, popř. vyslovení jeho nicotnosti, nestanoví-li tento nebo zvláštní zákon jinak), jedná se o pouhé poskytnutí požadované informace. Žalobkyně, jak uvedla v doplňujícím procesním podání ze dne 5. 9.

2014, považuje odpověď žalovaného za jednoznačnou, očekává, že informace bude pravdivá, nemá možnost jak ověřovat pravdivost tvrzení žalovaného, nezná obsah registrací a oprávnění jednotlivých porodních asistentek působících v Jihomoravském kraji. Ze shora uvedeného vyplývá, že předmětné sdělení není rozhodnutím ve smyslu ust. § 65 odst. 1 s.ř.s. Nedošlo jím k založení, změně, zrušení nebo závaznému určení práv a povinností žalobkyně. Za uvedeného stavu je tedy žaloba na ochranu proti nezákonnému zásahu správního orgánu možná.

Soud nepřisvědčil názoru žalovaného o nepřipustnosti žaloby s poukazem na ust. § 85 s.ř.s., podle něhož platí, že žaloba je nepřipustná, lze-li se ochrany nebo nápravy domáhat jinými právními prostředky; to neplatí v případě, domáhá-li se žalobce pouze určení, že zásah byl nezákonný. V projednávané věci nebylo možno využít postupu ve smyslu ust. § 16a zákona o svobodném přístupu k informacím, neboť jak shora již bylo uvedeno, žalobkyně nepovažovala předmětné sdělení za odmítnutí (ani částečné) její žádosti o poskytnutí informace. Podle ust. § 16a odst. 1 platí, že stížnost na postup při vyřizování žádosti o informace (dále jen „stížnost“) může podat žadatel, který a) nesouhlasí s vyřízením žádosti způsobem uvedeným v § 6, b) kterému po uplynutí lhůty podle § 14 odst. 5 písm. d) nebo § 14 odst. 7 nebyla poskytnuta informace, nebo předložena konečná licenční nabídka a nebylo vydáno rozhodnutí o odmítnutí žádosti, c) kterému byla informace poskytnuta částečně, aniž bylo o zbytku žádosti vydáno rozhodnutí o odmítnutí, nebo d) který nesouhlasí s výší úhrady sdělení podle § 17 odst. 3, nebo s výší odměny podle § 14a odst. 2, požadovanými v souvislosti s poskytnutím informací. Aplikace ust. § 16a odst. 1 písm. a) a d) tohoto zákona v souvislosti s předestřeným skutkovým stavem nepřipadá v úvahu s ohledem na shora předestřený skutkový stav. Pokud jde o případnou aplikaci ust. § 16a odst. 1 písm. b) tohoto zákona, pak žalobkyně tvrdí, že jí požadovaná informace poskytnuta ve lhůtě byla. Pokud pak jde o ust. § 16 odst. 1 písm. c) citovaného zákona, je možno jej vztáhnout na případy, kdy jde o nesouhlas s poskytnutými informacemi, a to buď věcně (žadatel tvrdí, že mu povinný subjekt poskytl jiné než jím požadované informace), nebo rozsahem (žadatel tvrdí, že mu povinný subjekt neposkytl veškeré požadované informace, tedy nevyřídil žádost v plném rozsahu, aniž o zbývajících nevyřízených částech žádosti vydal rozhodnutí o odmítnutí), nebo jde o kombinaci obou námitek. Žalobkyně však nezpochybňuje, že by poskytnutá informace plně neodpovídala předmětu žádosti, netvrdí, že by informace měla být poskytnuta pouze částečně pokud jde o bod 1. její žádosti. Za daného stavu tedy žalobkyně neměla možnost využít postupu, který zákon o svobodném přístupu k informacím upravuje v ust. § 16a; žaloba je proto přípustná (viz ust. § 85 s.ř.s.) a soud přistoupil k jejímu meritornímu projednání.

Podle ustálené judikatury Nejvyššího správního soudu (viz např. rozsudek tohoto soudu ze dne 17. 3. 2005, č. j. 2 Aps 1/2005 – 65) je ochrana před nezákonným zásahem, pokynem nebo donucením správního orgánu podle ust. § 82 a násl. s.ř.s. důvodná tehdy, jsou-li kumulativně splněny následující podmínky: žalobce musí být přímo (první podmínka) zkrácen na svých právech (druhá podmínka) nezákonným (třetí podmínka) zásahem, pokynem nebo donucením („zásahem“ správního orgánu v širším smyslu) správního orgánu, které nejsou rozhodnutím (čtvrtá podmínka) a byl zaměřen přímo proti němu nebo v jeho důsledku bylo proti němu přímo zasaženo (pátá podmínka), přičemž „zásah“ v širším smyslu, nebo jeho důsledky musí trvat, nebo musí hrozit opakování „zásahu“ (šestá podmínka). Není-li byt' i jen jediná z uvedených podmínek splněna, nelze ochranu podle § 82 a násl. s.ř.s. poskytnout.

Žalobou napadený zásah žalovaného, jenž žalobkyně žádá, aby soud určil za nezákonný, zasahující do práv žalobkyně na ochranu soukromého rodinného života, nelze označit za „zásah“ v širším smyslu, vůči němuž by byla ochrana postupem podle ust. § 82 a násl. s.ř.s. důvodná.

V projednávané věci není splněna první a druhá podmínka, tedy přímé zasažení žalobkyně na jejích právech. Sdělení žalovaného nelze považovat za závazný pokyn, nežádat zajištění zdravotní péče při porodu ve vlastním sociálním prostředí od žádné porodní asistentky registrované v Jihomoravském kraji, jak to dovozuje žalobkyně v doplňujícím procesním podání ze dne 5. 9. 2014. Poskytnutou informací žalovaný pouze žalobkyni sdělil, bez bližšího odůvodnění, že žádná z porodních asistentek, registrovaných Krajským úřadem Jihomoravského kraje, odborem zdravotnictví, není na základě svého oprávnění k poskytování zdravotních služeb ani registrace nestátního zdravotnického zařízení podle předchozích právních předpisů oprávněna k vedení fyziologických porodů mimo zdravotnické zařízení. Jedná se o sdělení informativní, nevynutitelné, nedošlo jím k žádnému zkrácení práv žalobkyně. Přípis správního orgánu určité osobě, který obsahuje sdělení o stavu určitých věcí nebo určitého řízení, příp. i informaci o negativních důsledcích, nelze považovat za zkrácení subjektivních práv této osoby, jakkoliv takovou osobu mohou znejistit v náhledu na její právní pozici a vyvolat v ní pocit jistého ohrožení (obdobně viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 3. 2005, č. j. 2 Afs 1/2005 – 65). Předmětné sdělení není ani zásahem v širším smyslu, nejedná se ani o pokyn, ani o donucení, žalobkyni byla pouze poskytnuta informace o stavu určité věci, to ještě navíc bez konkrétního odůvodnění. Jelikož se nejedná o zásah, kterým byla žalobkyně přímo zkrácena na svých právech, nelze ani dovodit splnění páté a šesté podmínky. Z uvedených důvodů se soud pro nadbytečnost nezabýval namítanou nezákonností sdělení, neboť jak bylo shora vyloženo, pro úspěšnost žaloby na ochranu před nezákonným zásahem je nutno splnit všechny shora uvedené podmínky kumulativně. Soud proto ani nedospěl k závěru, že zákon, jehož má být při řešení věci použito, je v rozporu s ústavním pořádkem, tedy návrhu žalobkyně předložit věc Ústavnímu soudu nepřisvědčil.

Jelikož soud dospěl k závěru o nenaplnění shora citovaných podmínek, při jejichž kumulativním splnění by bylo možno žalobě vyhovět, tuto postupem ve smyslu ust. § 87 odst. 3 s.ř.s. zamítl, neboť podle tohoto ustanovení platí, že soud zamítne žalobu, není-li důvodná.

VI. Náklady řízení

Výrok o náhradě nákladů řízení vychází z ust. § 60 odst. 1 s.ř.s., podle něhož nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Žalobkyně v řízení úspěšná nebyla, proto jí právo na náhradu nákladů řízení nevzniklo. Žalovanému žádné náklady spojené s tímto řízením nad rámec jeho běžné administrativní činnosti nevznikly.

P o u ě n í : Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Brně dne 8. 9. 2014

Mgr. Milan Procházka
předseda senátu